

T.C.

ANTALYA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1393

KARAR NO: 2014/1616

DAVACILAR: 1-

2-

3-

VEKİLİ: AV. ZİYNET ÖZÇELİK

Tunus Cad. No.21/3 Kavaklıdere/Ankara

DAVALI: TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU

VEKİLİ: AV. ELVAN ZEKİYE ALTEN

İl Sağlık Müdürlüğü Toros Mah.Atatürk Bulvarı No:74 Konyaaltı/ANTALYA

DAVANIN ÖZETİ: Alanya İlçe Devlet Hastanesinceayrı ayrı davacılara hitaben mesai saatlerine ilişkin kurulan 27/02/2013 günlü, 1816 sayılı işlemler ile Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunca Antalya Kamu Hastaneleri Birliğine yazılan 17/01/2013 tarih ve 415 sayılı yazının, radyoloji uzmanı olarak, iyonizen radyasyon kaynağı olan cihazlarla hastalar üzerinde tetkik yapılan ve raporlanan radyoloji ünitesinde, denetimli ya da gözetimli alanlarda görev yaptıkları, radyasyona maruziyet sebebiyle dava konusu işlem öncesi mesai saatleri azaltılmış iken dava konusu işlem ile 35 saatlik azami çalışma süresinin kaldırıldığı, bu durumun 3153 sayılı Yasa ile belirlenmiş olan 35 saatlik çalışma süresine aykırı olduğu, Devletin çalışanların hayat seviyesine yükseltmek ve korumakla yükümlü olduğu, radyasyon görevlisi tanımı kapsamında kaldıkları, bu cihazları doğrudan kullanmasalar bile bu cihazların bulunduğu alanlarda görüntüleri izleyerek raporlama yaptıkları, normal bir insana göre radyasyona maruz kalma olasılıklarının fazla olduğu, kendilerine özgü çıkarılan mevzuatta tanımlandığı şekliyle radyasyon görevlisi tanımının uygulanması gerektiği iddia edilerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ: Davanın süresinde açılmadığı, ilgili mevzuatta Devlet memurlarının mesai saatinin haftalık 40 saat olarak belirlendiği, 3153 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesi ile de sağlık hizmeti alanında iyonlaştırıcı radyasyon kaynaklarıyla çalışan personelin haftalık çalışma saatinin azami 35 saat olarak belirlendiği, mevzuat uyarınca radyasyon görevlisinin tanımı yapıldığı ve bu tanım kapsamında yer alanlara haftalık 35 saatlik mesainin uygulanacağı, yine bütün mevzuatın değerlendirilmesinden denetimli alanlar dışında çalışanlar ile radyasyon kaynaklarıyla ara sıra veya geçici olarak çalışanların radyasyon görevlisi olarak sayılamayacağı, kişinin uzmanlık alanın radyoloji olmasının doğrudan radyasyon görevlisi tanımı içinde yer almasını gerektirmeyeceği, davacıların ise denetimli alanlarda görev yapmadıkları radyasyon kaynakları ile sürekli ve fiilen çalışmadıkları görevleri sırasında toplum üyesi kişiler için belirlenen doz sınırlarının üzerinde radyasyona maruz kalma olasılıklarının bulunmadığı davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRKMİLLETİADINA

Karar veren Antalya 3. İdare Mahkemesi'nce duruşma için önceden belirlenen ve

T.C.

ANTALYA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1393

KARAR NO: 2014/1616

tafllara bildirilen 12.12.2014 gününde davacı ve vekili Av. Tülay EK CI'nin geldiği, davalı idare vekili Av. Elvan Zekiye ALTEN'in geldiği görülerek duruşmaya başlandı, tafllara usulüne uygun söz verilip iddiaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek gereği görüşüldü:

Davalı idarenin süre itirazı yerinde görülmeyerek işin esasına geçildi,

Dava, Alanya İlçe Devlet Hastanesinceayrı ayrı davacılara hitaben mesai saatlerine ilişkin kurulan 27/02/2013 günlü, 1816 sayılı işlemler ile Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunca Antalya Kamu Hastaneleri Birliğine yazılan 17/01/2013 tarih ve 415 sayılı yazının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesinin 3622 sayılı Yasa ile değişik 3/d bendinde, dilekçelerin, idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı yönünden incelemeye tabi tutulacağı  ng r lm ş olup; aynı maddenin 6. bendinde, bu maddede belirtilen hususların ilk incelemeden sonra saptanması halinde de, davanın her aşamasında 15. madde hükmünün uygulanacağı kuralına yer verilmiştir. Yine, aynı Yasa'nın 15. maddesinin 3622 sayılı Yasa ile değişik 1/b bendinde, 14. maddenin 3/d bendinde yazılı hallerde davanın reddine karar verileceği hükme bağlanmıştır.

Dava konusu Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Hastane Hizmetleri Başkan Yardımcılığının 17.1.2013 gün ve 415 sayılı genel yazısının incelenmesinden, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı sağlık tesislerinde görev yapan radyoloji uzmanlarının haftalık çalışma saatleri hakkında oluşan tereddüt nedeniyle taşra teşkilatı yetkililerince kurumun görüşünün talep edildiği, bu tereddütlerin giderilmesini teminen; radyoloji uzmanlarının radyasyon görevlisi sayılıp sayılmayacağı ile haftalık çalışma saatleri hakkında yapılacak işleme esas teşkil etmek üzere kuruma bağlı sağlık tesislerinde görev yapan radyoloji uzmanlarının; 1- Denetimli alanlarda ya da iyonlaştırıcı radyasyonla teşhis, tedavi veya araştırmanın yapıldığı yerlerde görev yapıp yapmadığının, 2- Denetimli alanlar dışında görev yapılıyor ise iyonlaştırıcı radyasyon kaynakları ile sürekli ve fiilen çalışıp  alışmadıklarının, 3- Bu görevler esnasında Radyasyon Güvenliği Yönetmeliğinde toplum  yesi kişiler için belirlenen doz sınırlarının (yilda 1mSv)  zerinde radyasyona maruz kalma olasılığı bulunup bulunmadığı hususlarının tespit edilerek kuruma bildirilmesinin istenildiği anlaşılmaktadır.

Dava konusugenel yazının radyoloji uzmanlarının görev alanlarının ve çalışma saatlerinin tespitine yönelik hazırlık işlemi niteliğini taşıdığı, bu şekliyle idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olmadığı ve ilgililer hakkındahukuki bir sonuç doğurmadığı anlaşıldığından, davanın esasının incelenmesine olanak bulunmamaktadır.

Davanın Alanya İlçe Devlet Hastanesinceayrı ayrı davacılara hitaben mesai saatlerine ilişkin kurulan 27/02/2013 günlü, 1816 sayılı işlemler kısmı yönünden ise;

3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'un Ek 1. maddesinde "(Ek madde: 21/01/2010-5947 S.K./9.mad)İyonlaştırıcı radyasyonla teşhis, tedavi veya araştırmanın yapıldığı yerler ile bu iş veya işlemlerde çalışan personelin haftalık çalışma süresi 35 saattir. Bu süre içerisinde, Sağlık Bakanlığınca  ıkarılacak yönetmelikte belirtilen radyasyon dozu limitleri de ayrıca dikkate alınır. Doz limitlerinin aşılmaması için alınması gereken tedbirler ile aşıldığı takdirde izinle geçirilecek s reler ve alınacak diğer tedbirler Sağlık Bakanlığınca  ıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır

T.C.

ANTALYA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1393

KARAR NO: 2014/1616

Radyasyon Güvenliği Tüzüğü'nün "Kapsam" başlıklı 1. maddesinde "İyonlaştırıcı radyasyon kaynaklarını bulunduran, kullanan, imal, ithal ve ihraç eden, alan, satan, taşıyan ve depolayan, resmi özel kurum ve kuruluşlar ve gerçek kişilerce uyulması gereken kurallar bu Tüzükte gösterilmiştir.", "Terimler ve Kısaltmalar" başlıklı 2. maddesinde "...K - Radyasyon görevlisi, sürekli olarak denetimli alanlarda veya radyasyon kaynaklarıyla çalışan kişidir. Denetimli alanlarda veya radyasyon kaynaklarıyla geçici olarak veya ara sıra çalışan kişiler radyasyon görevlisi sayılmazlar." hükmü yer almaktadır.

Radyasyon Güvenliği Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinde "...h) (Değişik bent: 03/06/2010 - 27600 S.R.G Yön/2.mad) Radyasyon Görevlisi; radyasyon kaynağı ile yürütülen faaliyetlerden dolayı görevi gereği, bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde toplum üyesi kişiler için belirtilen doz sınırlarının üzerinde radyasyona maruz kalma olasılığı olan kişiyi", "Yıllık doz sınırları" başlıklı 10 maddesinde ise "Yıllık doz sınırları sağlığa zarar vermeyecek şekilde uluslararası standartlara uygun olarak, Kurum tarafından radyasyon görevlileri ve toplum üyesi kişiler için ayrı ayrı belirlenmiştir. Yıllık toplam doz aynı yıl içindeki dış ışınlama ile iç ışınlamadan alınan dozların toplamıdır. Kişilerin, denetim altındaki kaynaklar ve uygulamalardan dolayı bu sınırların üzerinde radyasyon dozuna maruz kalmalarına izin verilemez ve bu sınırlara tıbbi ışınlamalar ve doğal radyasyon nedeniyle maruz kalınacak dozlar dahil edilemez. a) (Değişik bent: 29/09/2004 - 25598 S.R.G. Yön/3.mad) *2* Radyasyon görevlileri için etkin doz ardışık beş yılın ortalaması 20 mSv'i, herhangi bir yılda ise 50 mSv'i geçemez. El ve ayak veya cilt için yıllık eşdeğer doz sınırı 500 mSv, göz merceği için 150 mSv'dir. Cilt için en yüksek radyasyon dozuna maruz kalan 1 cm²'lik alanın eşdeğer dozu, diğer alanların aldığı doza bakılmaksızın ortalama cilt eşdeğer dozu olarak kabul edilir. b) (Değişik bent: 29/09/2004 - 25598 S.R.G. Yön/3.mad) *2* Toplum üyesi kişiler için etkin doz yılda 1 mSv'i geçemez. Özel durumlarda; ardışık beş yılın ortalaması 1 mSv olmak üzere yılda 5 mSv'e kadar izin verilir. Cilt için yıllık eşdeğer doz sınırı 50 mSv, göz merceği için 15 mSv'dir." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları İle Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri Ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde "(1) Bu Yönetmeliğin amacı, sağlık kurum ve kuruluşlarında radyasyon kaynağı ile teşhis, tedavi veya araştırmanın yapıldığı alanlarda çalışan tüm personelin radyasyondan kaynaklanabilecek risklere karşı radyasyon dozu limitlerini ve doz limitlerinin aşılmaması için alınması gereken tedbirler ile aşılması durumunda alınacak tedbirler ve radyasyon kaynakları ile ilgili çalışma esaslarını belirleyerek ilgili personelin korunmasını sağlamaktır.", "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde "(1) Bu Yönetmelik, radyasyon kaynağı ile teşhis, tedavi veya araştırmanın yapıldığı kamu ve özel tüm sağlık kurum ve kuruluşları ile radyasyon kaynaklarıyla çalışan personeli kapsar.", "Dayanak" başlıklı 3. maddesinde "(1) Bu Yönetmelik, 19/4/1937 tarihli ve 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanunun Ek 1 inci maddesi ile 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 40 ıncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.", "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinde "(1) Bu Yönetmelikte geçen ...b) Denetimli alanlar: Radyasyon görevlilerinin giriş ve çıkışlarının özel denetime, çalışmalarının radyasyondan korunma bakımından özel kurallara bağlı olduğu ve görevi gereği radyasyon ile

T.C.

ANTALYA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1393

KARAR NO: 2014/1616

çalışan kişilerin ardışık beş yılın ortalama yıllık doz sınırlarını 3/10'undan fazla radyasyon dozuna maruz kalabilecekleri alanları, c) Eşdeğer doz: Birimi Sievert (Sv) olup, radyasyonun türüne ve enerjisine bağlı olarak doku veya organda soğurulmuş dozun, radyasyon ağırlık faktörü ile çarpılmış halini, ç) Etkin doz: Birimi Sievert (Sv) olup, insan vücudunda ışınlanan bütün doku ve organlar için hesaplanmış eşdeğer dozun, her doku ve organın doku ağırlık faktörleri ile çarpılması sonucunda elde edilen dozların toplamını, d) Gözetimli alanlar: Radyasyon görevlileri için yıllık doz sınırlarının 1/20'sinin aşılma ihtimali olup, 3/10'unun aşılması beklenmeyen, kişisel doz ölçümünü gerektirmeyen fakat çevresel radyasyonun izlenmesini gerektiren alanları, e) İdare: Bünyesinde tıbbi amaçlı radyasyon uygulaması yapılan sağlık kurum ve kuruluşu idaresini,...h) Personel: Teşhis, tedavi veya araştırmanın yapıldığı yerlerde radyasyon kaynakları ile çalışan radyasyon görevlisini, ı) Radyasyon görevlisi: Radyasyon kaynağı ile yürütülen faaliyetlerden dolayı görevi gereği, 24/3/2000 tarihli ve 23999 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Radyasyon Güvenliği Yönetmeliğinde toplum üyesi kişiler için belirtilen doz sınırlarının üzerinde radyasyona maruz kalma olasılığı olan kişiyi," "Personel çalışma esasları ve tedbirler" başlıklı 8. maddesinde(1) Radyasyon kaynağı ile çalışan personel, 7 nci maddede belirtilen radyasyon doz limitleri ve Kanunun Ek 1 inci maddesinde öngörülen süre dâhilinde çalıştırılır. Bu personel normal mesai dışında icap nöbetine çağırılmış ise icap nöbetinde bilfiil çalışılan süre de haftalık çalışma süresine dâhil edilir. İdare, personelin sağlığını korumak, doz aşımına maruz kalmasını önlemek ve iş güvenliğini sağlamak için işin niteliğine uygun koruyucu giysi ve teçhizatı eksiksiz bulundurmak ve bu Yönetmelik hükümlerini yerine getirmekle; personel de gerekli korunma tedbirlerine uymakla yükümlüdür." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacıların Alanya Devlet Hastanesinde radyoloji uzmanı olarak görev yaptıkları, Hastane Başhekimince haftalık çalışma saatlerinin 40 saat olarak uygulanması yönündeki işlemin tesisi üzerine görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda uyuşmazlık radyasyon güvenliği tüzüğü ile diğer mevzuat arasında radyasyon görevlisi tanımının farklılığından kaynaklanmakta olup, radyasyon güvenliği tüzüğünde radyasyon görevlisi sürekli olarak denetimli alanlarda yada radyasyon kaynakları ile çalışan kişi olarak tanımlanmış, Tüzük uyarınca radyasyon kaynakları ile sürekli çalışma öngörülmüş iken, Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği ile Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları İle Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri Ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğinde ise toplum üyesi kişiler için belirlenen doz sınırlarının üzerinde radyasyona maruz kalma olasılığı olan kişi olarak tanımlanmış, radyasyon kaynaklarıyla çalışmada süreklilik aranmamış sadece toplum üyesi kişilerden fazla maruz kalma olasılığı radyasyon görevlisi sayılmak için yeterli görülmüştür.

Dolayısıyla, sağlık kurum ve kuruluşlarında radyasyon kaynağı ile teşhis, tedavi veya araştırmanın yapıldığı alanlarda çalışan tüm personelin radyasyondan kaynaklanabilecek risklere karşı radyasyon dozu limitlerini ve doz limitlerinin aşılmaması için alınması gereken tedbirler yönünden ve dava konusu olarak bir tedbir olan mesai saatleri bakımından hangi tanımın uygulanacağını belirlemek gerekmektedir olup, yukarıda bahsedilen mevzuat değerlendirildiğinde haftalık 35 saatlik çalışma süresinin sağlık çalışanları için özel Kanun olan 3153 sayılı Kanun'la belirlendiği ve Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları İle Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri Ve Çalışma Esasları Hakkında

T.C.

ANTALYA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1393

KARAR NO: 2014/1616

Yönetmeliğin de sağlık çalışanları için özel kanun olan 3153 sayılı Kanun uyarınca hazırlandığı gözönüne alındığında Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları İle Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri Ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğin sağlık çalışanları için özel Yönetmelik olduğu dolayısıyla bu yönetmelikte belirlenen tanımın uygulanması gerektiği açıktır.

Bu durumda yukarıda belirtilen mevzuat uyarınca radyasyon görevlisi, toplum üyesi kişiler için belirlenen doz sınırlarının üzerinde radyasyona maruz kalma olasılığı olan kişi olarak belirlenmiş olup, radyoloji uzmanı olandavacıların görevleri kapsamında raporlama işleri dışında radyolojik tetkik yapmak olduğu, sürekli olarak radyasyon kaynakları ile çalışmasalar bile tetkik ve teşhis sırasında bu kaynaklarla çalışmayı gerektiren durumların bulunduğu hususu gözönüne alındığında görevleri gereği toplum üyesi kişiler için belirlenen doz sınırlarının üzerinde radyasyona maruz kalma olasılığı bulunması karşısında davacılar bakımından da haftalık 35 saat çalışma süresinin uygulanması gerektiğinden haftalık çalışma süresinin 40 saat belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu Alanya İlçe Devlet Hastanesince ayrı ayrı davacılara hitaben mesai saatlerine ilişkin kurulan 27/02/2013 günlü, 1816 sayılı işlemlerin **İPTALİNE**, dava konusu Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunca Antalya Kamu Hastaneleri Birliğine yazılan 17/01/2013 tarih ve 415 sayılı işlem yönünden ise davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanununun 15/1-b maddesi uyarınca **REDDİNE**, dava kısmen iptal kısmen ret ile sonuçlandığından, aşağıda dökümü yapılan 292,90 TL yargılama giderinin yarısı olan 146,45 TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 1.200,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacılara verilmesine, diğer yargılama giderinin davacılar üzerinde bırakılmasına, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 1.200,00 TL vekalet ücretinin davacılardan alınarak davalı idareye verilmesine, fazladan alınan 39,10 TL harcı istemi halinde, artan posta giderinin kararın kesinleşmesi sonrasında davacılara iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyizde bulunmakta serbest olmak üzere, 17/12/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
KAMİL ERGÜN
27485

Üye
ORHAN ÇILDIROĞLU
94892

Üye
SERKAN DEDETÜRK
119436

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvurma Harcı:	24,30 TL
Karar Harcı:	24,30 TL
Y.D. Harcı+YD	108,60 TL
İtiraz harcı:	/

T.C.

ANTALYA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1393

KARAR NO: 2014/1616

Vekalet Harcı: 3,75 TL

Posta Gideri: 132,00 TL

TOPLAM: 292,90 TL